ANUL VI. - No. 7.
1 Februarie 1930.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
şi în Românul necinstit şi înstrăinat!“

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“
Apare la 1 şi 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL“
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

ANUL VI. — Nr. 7. Cluj, 1 Februarie 1930

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

„B'nei B'rith"

Să nu aştepte cititorul desvăluiri senzaţionale despre acest ordin francmason, exclusiv jidovesc.

Dedesupturile adânci, cu secretele impenetrabile, cu programul de activitate ţinut ascuns, cu ramificaţiile de influenţă determinantă, stăpânitoare în toate centrele de conducere ale lumii (guverne, congrese diplomatice, diferite ligi internaţionale), cu forţele nevăzute ale aurului, ce înmoaie orice rezistenţă; toate aceste elemente de cunoştinţă nu le avem, pentrucă ordinul francmason *„B'nei B'rith"* lucrează, după principiile fundamentale ale sectei masonice, în cel mai strict secret.

Numai dacă puterea executivă a vre-unui stat creştin, într'o bună zi, ar face o perchiziţie fulgerătoare în speluncile, în care Iudaismul disolvant şi revoluţionar se ascunde sub masca hipocrită a unei societăţi filantrope; numai atunci am putea afla, la lumina documentelor: ce urzeşte, ce pregăteşte şi ce înfăptueşte ordinul jidovesc pe socoteala şi în paguba statelor creştine.

Până atunci, cititorii noştri trebue să ştie, că Jidanii au o francmasonerie a lor în care nu permit nici unui Arian să pătrundă; ei însă, invocând principiul umanităţii, care stă la baza Francmasoneriei de pretutindeni, indiferent de firmă şi titluri, ei au pătruns în celelalte loji masonice, intitulate creştine spre a îmbrobodi mintea celor săraci cu duhul.

Ne mulţumim deocamdată a procura simple informaţii publicului nostru, luate dintr'un isvor curat jidovesc, de care perfidia iudaică nu s'ar putea atinge contestând şi contrazicând după metode talmudice. Le-am cules din lucrarea enciclopedică intitulată *„JÜDISCHES LEXICON"*, apărută în trei volume, la Berlin, la *„Jüdischer Verlag"*, între anii 1927—29 până la litera *M*, la care lucrare au colaborat şi vor colabora până se va termina, *„peste 250 savanţi şi scriitori Jidani"* *B'NEI B'RITH (Bne Briss,* sau *Béné Bérith),* — vezi vol. III, coloana 1189 şi următoarele, intitulată „Jüdische Logen" — înseamnă *„fiii legământului"*.

Prin titlu se evoacă în sufletul Jidanului *„legământul"* încheiat între Jehova şi seminţia ce purcede din Abraam şi Moise, în virtutea căruia o parte contractantă făgădueşte supunere etern devotată, iar cealaltă promite că va da în puterea neamului lui Israel toate naţiile depe glob spre a le prăda şi extermina, în calitatea lui de *„neam ales"*.

Din pretenţia contractuală, menţinută în sufletul Jidovimei prin toate scrierile şi toţi învăţaţii Iudaismului, a rezultat dreptul, pentru Jidani incontestabil, la dominaţia universală.

Pornind dela atare concepţie ordinul *B'nei B'rith* imparte globul pământesc, — care virtual aparţine Jidanilor, — în 15 *„districte"*.

Opreşte-te un moment, domnule cititor, şi prinde nuanţa expresiei *„district"* !

Ordinul a luat naştere la New-York în 13 Octomvrie anul 1843; are 80.000 (optzeci de mii) membri constituiţi în 600 de loji împrăştiate în cele 15 *„districte"*.

„In statele, unde din consideraţiuni religioase cuvântul „lojă" trebue evitat, este înlocuit prin expresia UNIUNE UMANITARĂ („Humanitätsverein")".

„Din foştii preşedinţi ai lojelor se constitue autoritatea districtului adecă MAREA LOJĂ". — *„Cinci loje cu cel puţin 1000 membri împreună au dreptul să întemeieze o MARE LOJĂ"*. Trecând prin mai multe trepte firele organizaţiei şi ale conducerii se adună toate la *Comitetul executiv* compus din reprezentanţii *„districtelor"*.

Districtele masoneriei exclusiv jidoveşti, *B'nei B'rith,* sunt următoarele: *America* e împărţită în 7 districte al optulea district e *Germania;* al nouălea este *ROMÂNIA;* al zecelea e *Cehoslovacia;* al unsprezecelea este *Orientul;* al XII-a e *Austria,* al XIII-a *Polonia;* al XIV-lea *Palestina;* al XV-a *Anglia.* Observăm că nu intră în nici unul din districtele de mai sus *Elveţia, Danemarca* şi *Holanda,* cari totuşi au loji la Basel, Zürich, Kopenhaga şi Haga.

Dintre ţările cu importanţă în politica Europei, în cari Jidanii sunt interesaţi în ce priveşte viitorul rassei lor, lipsesc două: *Italia* şi *Franţa*.

Omisiunea este explicabilă: din Italia Mussolini a isgonit pe Francmasoni; în Franţa secta scelerată domneşte indiscutabil. Cine se îndoeşte de exactitatea acestei afirmaţiuni, să citească lucrarea lui *Leon de Poncins* [1]), apărută în ediţie nouă *„texte nouveau"* la sfârşitul anului 1929, a cărei traducere se pregăteşte în limba germană şi engleză, pe când marea presă europeană, stăpânită de finanţa jidovească, nu a menţionat-o cu nici un cuvânt.

Te rog observă, domnule cititor, că rangul României în seria ţărilor vizate de Francmasoneria exclusiv jidovească, *B'nei B'rith,* este al treilea pe tot globul; şi al *doilea* în Europa: Germania I şi noi al II !

Traduc din cuvânt în cuvânt ce se scrie despre România, în vol. III coloana 1197:

„DISTRICTUL IX: ROMÂNIA. In anul 1872 a înfiinţat Veniamin F. Peixotto [2]), *împreună cu Dr. A-*

---

[1]) Intitulată: *Les Forces secrètes de la Révolution: la Francmaçonnerie et le Iudaisme.*

[2]) Acest Jidan american a funcţionat în Bucureşti drept consul al Statelor-Unite. Inţelegi, domnule cititor, cu ce se ocupa consulul american pe teritoriul României la 1872? şi mai înţelegi, domnule cititor, cam în ce direcţie se mai ocupă şi astăzi consân-

dolf Stern[8]) *frăția „SION", din care în anul 1888 a ieșit întemeierea ordinului B'nei B'rith. Districtul înnumără 1750 membri împărțiți în 15 loje. Marea lojă a districtului IX a dat viață „UNIUNII EVREILOR ROMÂNI"* („Verband rumänischer Iuden"), *care a executat lucrările pregătitoare pentru emanciparea Jidanilor români și astăzi este reprezentantul de căpetenie al intereselor politice ale Jidanilor români. Din 15 loje B'nei B'rith, 11 sunt în fostul vechiul Regat și 4 în provinciile alipite. Dintre acestea din urmă „loja Orientului"* (Orientloje) *din Cernăuți aparținea înainte de războiu Marei loje a Austriei. Celelalte 3 loji din Transilvania sunt creațiuni ale districtului IX. Mare President* (Grosspräsident) *al districtului este, dela terminarea războiului mondial, marele rabin Dr. NIEMIROWER, București".*

Atât despre România întregită. Mai reproduc o prețioasă mărturisire dela sfârșitul articolului intitulat *„Iüdische Lojen"*, și anume: *„Der Orden Bne Briss hat durch zahlreiche Logen in vielen Ländern einen Boden geschaffen, auf dem alle religiösen und politischen Richtungen des Iudentums Zusammenwirken können"* (Ordinul B'nei Brith, prin numeroasele sale loji în multe țări a creiat un teren, pe care pot conlucra toate directivele religioase și politice ale Iudaismului). Așadar, cei 250 savanți și scriitori Jidani dela *Iüdisches Lexikon* mărturisesc, că ordinul *B'nei B'rith* este și acum instrumentul de promovare a intereselor jidovești, cu caracter politic, în multe țări, cum a fost și în România în chestiunea încetățenirii în bloc a Jidanilor.

Prin urmare, deși Jidanii au fost introduși prin încetățenire în familia națiunilor, cari îi găzduesc, ei au totuși interese politice deosebite, specifice, pe cari le urmăresc nu în onestă luptă fățișă, ci perfid și subversiv din întuneric: din ascunzișurile impenetrabile ale Francmasoneriei lor din al cărei sân exclud orice creștin.

Vă întreb, domnilor făuritori ai Constituției din 1923 a României întregite: așa v'ați închipuit soluția chestiunii jidovești prin introducerea Jidanilor în familia românească? Dacă nu, atunci ce-i de făcut?

Ori cât veți ocoli întrebarea cu diplomația lașității, nu o veți putea scoate dela ordinea zilei. Rămâne adânc înfiptă în conștiința neamului. Rezolvirea ei este o chestiune de timp. Timpul este aliatul invincibil al L. A. N. C.

Până atunci, domnilor cuziști, să ne facem datoria, muncind din răsputeri!

I. C. CĂTUNEANU.

---

genii lui Peixotto, când sunt întrebuințați în funcția de consuli, fie-că reprezintă România, fie că sunt acreditați în România?

[8]) Cât despre Jidanul *A. Stern* și activitatea desfășurată în contra României în timpul războiului, și imediat după încheerea păcii, cititorul este îndemnat să citească lucrarea D-nei Elena Th. Protopopescu, apărută în 1926 la București, întitulată:

„Origina și Aspectele problemei jidovești din România în fața națiunii române, a Europei și Americei, însoțite de documente".

„Defăimătorii României și propaganda lor anarhică în țară și streinătate: Adolf Stern, S. Labin, O. Stadecker, Braunstein, etc.".

La afirmațiile precise de defăimare a României, Jidanii mai sus pomeniți, în frunte cu Adolf Stern, n'au articulat nici un răspuns.

Directoratele ministeriale

Inființarea directoratelor ministeriale sau regionale este o măsură de cea mai mare importanță, care, dacă va fi durabilă, va avea urmări hotărîtoare pentru viitorul Statului nostru. Nu vom condamna din capul locului această măsură, ci vom încerca să o explicăm mai întâi prin cauzele cari au produs-o, vom arăta apoi efectele ce trebue să rezulte din ea pentru structura internă a Statului, în urmă, vom putea arăta dacă aceste efecte sunt în conformitate cu scopul pe care cetățeanul român trebue să-l urmărească în acțiunea sa politică, fie că acest cetățean este rege sau proletar.

In politica „practică" nu se analizează și nu se explică fenomenele, ci se aprobă sau se condamnă. Așa și în cazul de față. Partidul liberal, precum și cel averescan condamnă reforma administrativă arătând primejdiile ce trebue să rezulte din diviziunea Țării în regiuni; pe de altă parte minoritarii aprobă reforma național-țărănistă. Explicarea fenomenului nu o încearcă nimeni, și nici nu simte nimeni nevoia de explicare. Căci în politica practică e vorba numai de foloasele individuale sau ale grupurilor: utilitatea personală, familiară, de clasă, de partid etc. este singurul criteriu pentru aprobarea sau desaprobarea unei măsuri. Din acest punct de vedere național-țărăniștii au tot dreptul să fie mulțumiți cu reforma administrativă, tot astfel minoritarii (jidovii, ucrainenii, rușii, maghiarii), iar liberalii, averescanii, iorghiștii, lupiștii protestează și eu tot dreptul împotriva reformei administrative și mai ales împotriva înființării directoratelor, întrucât această măsură le-a distrus toate speranțele de dominațiune neîngrădită asupra întregii țări. Cei mai mulțumiți însă trebue să fie socialiștii și comuniștii, adică reprezentanții curentelor de anarhizare și bolșevizare a Statului nostru, pentru că ei își pot realiza mai lesne scopul lor: *desființarea Statului Român.* Doar un analfabet politic ar putea crede că puterea rezistență a elementului românesc a crescut prin înființarea directoratelor regionale la Cernăuți, Chișinău, Timișoara și Cluj! mai ales când directorii regionali sunt exponenți ai unui partid politic care, la rândul său, depinde de voturile și puterea economică a diferitelor grupări cetățenești!

Dar aceste efecte n'au fost hotărîtoare pentru actualii guvernanți și făuritori ai reformei administrative. Ținta lor a fost: *distrugerea partidului liberal,* cu orice mijloace. Și aci găsim explicarea fenomenului. Dl. Maniu și prietenii săi s'au dovedit a fi politiciani abili, cari au profitat de toate slăbiciunile și de toate nenorocirile partidului liberal pentru a-l doborî și destrăma. Reforma administrativă a desăvârșit această operă. Marea greșeală însă ce au săvârșit-o Ardelenii aliați cu Dl. Mihalache este că mijloacele alese au distrus împreună cu partidul liberal și puterea de rezistență a Românilor, au zdruncinat temeliile Statului național Român. Prin aceasta d-nii Maniu și Mihalache au dovedit că sunt *buni politiciani, dar slabi oameni politici.* Dar să nu anticipăm, ci să urmărim evenimentele în înlănțuirea lor logică.

In momentul Unirii tuturor Românilor, liberalii erau stăpânii ab-

soluţi ai situaţiei. Singura primejdie serioasă pentru ei a fost popularitatea generalului Averescu. Scăpând de această ameninţare, Ion Brătianu devenise dictator în toată puterea cuvântului. Din nefericire el era prea sigur de puterea sa şi această siguranţă l-a făcut să tolereze abuzuri ale partizanilor săi, abuzuri, cari, în urmă, au pricinuit prăbuşirea partidului. Brătianu dispunea de un aparat birocratic bine închegat şi bine ierarhizat. Dar disciplina era menţinută printr'un mijloc primejdios pentru durabilitatea guvernării, anume prin corupţie. De teamă ca birocraţia să nu-şi dobândească o independenţă faţă de „partid", funcţionarii au fost retribuiţi cu lefuri de mizerie, dar li s'a îngăduit, în măsura devotamentului lor către şef şi partid, să „fure", adică să se îmbogăţească prin toate mijloacele permise de morala politicianistă. Reforma agrară, exploatările pădurilor, intreprinderile bancare şi industriale au fost prilejuri pentru a asigura devotamentul partizanilor, al birocraţiei liberale. Această birocraţie îi înlesnea şefului liberal şi „guvernarea efectivă" din opoziţie, dacă din oboseală, capriciu sau tactică politică şeful liberal îngăduia venirea la putere a altui partid.

A doua greşală a partidului liberal a fost dispreţuirea puterii partidului naţional din Ardeal. Aci raţiunea politică ar fi cerut o măsură radicală: sau distrugreea prin forţă, sau coruperea cu orice jertfă.

Pentru a aplica una din aceste măsuri, condiţiunea ar fi fost: mutarea Capitalei în Ardeal, deci confirmarea cuceririi Ardealului prin ocuparea de fapt a acestei provincii şi din punct de vedere administrativ. Noua Capitală ar fi atras o mare parte a intelectualilor, ar fi absorbit forţele active ardeleneşti şi ar fi asigurat o centralizare administrativă şi, prin ea, o unificare culturală, economică etc. Lipsa de prevedere, uşurătatea cu care a fost tratată problema ardelenească, dificultăţile în domeniul economic şi financiar, problema dinastică, au făcut ca partidul naţional din Ardeal să treacă la ofensivă, să încerce a răsturna partidul liberal şi să-i ia locul în politica ţării. In mod logic acest partid s'a adresat duşmanilor politici ai liberalilor. La început s'a încercat o alianţă cu elemente moderate: takişti, iorghişti, disidenţa averescană.

Cum însă în aceste tratative „regăţenii" nu erau dispuşi să cedeze conducerea, partidul naţional îşi caută aliaţi mai „radicali", cari nu aveau, cel puţin deocamdată, pretenţii de conducere. In acest fel s'a înfăptuit această stranie legătură între „burghezii" ardeleni şi „socialiştii" de toate nuanţele, începând cu socialismul agrar al d-lui Mihalache şi sfârşind cu socialismul integral al d-lor Pistiner şi Krakalia. Ba mai mult: partidul „naţional" al d-lui Maniu s'a aliat cu iridentiştii ucraineni şi cu sioniştii-comunişti.

Dl. Maniu a înfăptuit deci, după un plan sistematic, izolarea vechiului Regat, printr'un bloc ardeleanbucovinean-basarabean, iar dl. Mihalache i-a adus ţărănimea regăţeană agitată împotriva birocraţiei şi jandarmeriei liberale.

După ajungerea la putere dl. Maniu, ajutat de prietenii săi, a procedat în mod sistematic la distrugerea „liberalilor". El nu s'a mulţumit cu înlocuirea „funcţionarilor politici", ci a năzuit să înlocuiască toată „birocraţia liberală", sau să o facă neputincioasă. Pensionările în masă, sporirea impozitelor etc. au fost măsuri menite să nimicească toată puterea liberală. In schimb aliaţilor săi li s'au făcut toate concesiunile posibile şi imposibile, şi ca ultimă măsură, care să zădărnicească „pe vecie" revenirea liberalilor, s'a hotărât „descentralizarea administrativă", diviziunea Ţării în directorate regionale.

Această reformă este consecinţa logică a desfăşurării evenimentelor. Aşa precum centralizarea corespundea puterii de expansiune a partidului liberal şi concepţiei de guvernământ a şefului acestui partid, concepţia izvorită din conştiinţa puterii sale, tot aşa descentralizarea corespunde structurii partidului naţional-ţărănist şi concepţiei de guvernământ a şefului acestui partid. Partidul naţional ardelean nu dispunea şi nu dispune de o birocraţie bine ierarhizată şi numeroasă.

Ardelenii abia pot umplea golurile lăsate în Ardeal de „regăţenii" izgoniţi. Prin urmare, ei trebue să lase vechiul Regat în seama d-lor Mihalache şi Madgearu, Bucovina în seama d-lor Sauciuc şi Pistiner, Basarabia în seama d-lui Stere. Şi pentru ca vechiul Regat să nu se „refacă" şi să „ameninţe" iarăşi Ardealul cu a nouă „invazie", chiar acest vechiu Regat, unit la 1859, a fost divizat în directorate şi încă în trei, *ceea ce n'au făcut nici Turcii!!*

Dacă dl. Maniu ar fi om politic, sau dacă în partidul său ar fi oameni politici cari să-l sfătuiască, această monstruozitate nu s'ar fi întâmplat. Căci dl. Maniu pentru a-şi institui dominaţiunea în Ţara noastră, trebuia să aibă întâiu grija ca Ţara să rămână întreagă. Prin urmare în năzuinţa de a-şi asigura dominaţiunea împotriva liberalilor, el nu putea merge până la acest extrem, ci trebuia să găsească o formulă intermediară. Descentralizarea administrativă, şi — în special — înfiinţarea directoratelor nu trebuia să refacă graniţele trase de duşmanii externi. Prin urmare noi am admite: un directorat la Iaşi cuprinzând *toată* Moldova lui Ştefan cel Mare, un directorat la Bucureşti, cuprinzând Muntenia şi Dobrogea, un directorat la Turnu Severin, cuprinzând Oltenia şi Banatul, un directorat la Cluj, şi un directorat la Braşov, şi, *în sfârşit mutarea Capitalei la Braşov.*

Această descentralizare n'ar primejdui unitatea Statului, căci provinciile noui, Basarabia şi Bucovina, atât de înstrăinate şi anarhizate, ar fi legate din Moldova din trupul căreia fac parte, iar Banatul s'ar înfrăţi cu cea mai românească provincie, care i-ar da puteri noui împotriva străinismului din apus. Iar mutarea Capitalei la Braşov le-ar asigura Ardelenilor această dominaţiune mult râvnită mai bine, decât o poate face orice luptă sterilă de distrugere a fantomei liberale.

Descentralizarea dlui Maniu va aduce dimpotrivă o desagregare completă a Statului. Mai întâiu Statul nostru, după reforma dlui Maniu, rămâne fără Capitală. Oraşul Bucureşti e pus în rând cu Cernăuţii, Chişinău, Timişoara şi Cluj. Dată fiind puterea de atracţie străină asupra oraşelor periferice înstrăinate, cum va putea paraliza oraşul Bucureşti influinţele străine, politice, culturale, economice? Este o imposibilitate, confirmată de desfăşurarea evenimentelor dela Unire încoace. Cum se pot deslipi judeţe, cum sunt Dorohoiul şi Baia, dela Iaşi, pentru a le supune directoratului din Cernăuţi? E o absurditate, când ştim prea bine că toată administraţia cernăuţeană stă subt presiunea alianţei evreo-ucrainiene, iredentiste şi comuniste şi când ştim că prin nenorocita politică economică intelectualii şi ţăranii români sunt robii burgheziei jidoveşti. Aceşti burghezi jidovi sunt stăpânii reali ai Bucovinei, cum au consta-

tat-o şi şefii sionişti străini veniţi la Cernăuţi! Şi dl Maniu instituie un directorat la Cernăuţi!! Au fost o nenorocire pentru Bucovina şi Basarabia ministeriatele liberale şi averescane, dar directoratele d-lui Maniu vor aduce prăpădul Românilor! In mod cert şi inevitabil.

Problema este, dacă această desagregare a Statului nostru poate fi oprită şi dacă există forţe cari să reacţioneze şi să restabilească echilibrul. Reacţiunea împotriva acestor măsuri nechibzuite şi dictate numai de interese de partid poate veni din mai multe părţi. Ar fi de dorit ca toate forţele să se unească pentru a opune o rezistenţă eficace. Factorul cel mai important este *armata*. Va reacţiona conducerea armatei împotriva acestor reforme? Iată o întrebare la care eu nu pot da niciun răspuns. In ce priveşte partidul liberal, calea pe care încearcă să oprească dezastrul mi se pare greşită, întrucât această problemă nu se mai poate soluţiona prin lupte de partide şi prin votul universal. Aci partidul liberal a pierdut partida în mod definitiv. Nici planurile d-lor Iorga, Filipescu, etc. nu sunt realizabile, precum nici lupta d-lui Averescu n'are şanse de izbândă.

Rezolvarea problemei depinde de cel sau de cei ce dispun de puterea morală şi materială de a institui un guvern independent de agitaţiile străzii şi de cluburile politice. Independent pe cât se poate în condiţiunile concrete actuale.

Avem nevoie de un guvern care să se ocupe numai de rezolvarea raţională a problemelor de politică internă şi externă, iar nu de îmbogăţirea partizanilor şi de strivirea adversarilor politici. Ne-am săturat de reforme, de voturi universale femenine şi masculine, de tratative cu minorităţile, de procese comuniste şi de toate fericirile d-lui Madgearu.

Vrem un guvern puternic, înţelept, prevăzător; îl putem avea şi rău va fi dacă nu-l vom avea. Rău pentru noi şi pentru Ţară. Nu sunt nici optimist, nici pesimist, nici utopist. Dar văd realitatea şi logica realităţii. Şi în evenimentele politice şi sociale domneşte legea cauzalităţii. Ceeace nu înseamnă fatalism: căci în nexul cauzal intră şi voinţa individuală, acţiunea, care pune în joc mijloace raţionale pentru înfăptuirea unui scop determinat. In viaţa unui Stat problema este să se găsească în clipa hotărîtoare omul care dispune de mijloacele necesare pentru înfăptuirea scopului, deci omul care are prestigiu, putere, intuiţie lămurită a problemelor, colaboratori devotaţi, principii de guvernământ bine fixate şi, înainte de toate, energie pentru a învinge toate piedicile.

Un fel de principe al lui Machiavel, sau am putea lua şi exemple din istoria contemporană.

Ne-am putea imagina că aceşti oameni politici, ipotetici, ar înfiinţa directorate ministeriale în Ţara noastră? Nu cred, întrucât istoria nu ne dă nici un exemplu de „guvernare", care să aibă ca scop distrugerea unităţii ţării guvernate. Dar s'a întâmplat ca guverne slabe să piardă provincii, ba chiar Ţara întreagă. Şi guvernul naţional-ţărănesc e slab. Intr'o luptă de zece ani, cele două partide: liberal şi naţional ardelean s'au sfăşiat, sau slăbit, s'au istovit. Infiinţarea directoratelor este ultima lovitură pe care învingătorul o aplică învinsului. Dar ea este şi ultima lovitură pe care *o poate* aplica înainte de a cădea şi el la pământ.

Să dăm cadavrele la o parte şi să instituim un guvern nou, *românesc*, nici liberal, nici naţional-ţărănesc, nici al altui partid, *ci al Ţării.*

TRAIAN BRĂILEANU
profesor la Universitatea din Cernăuţi.

„O Enigmă socială: Evreii români şi ţărănismul"

Dl *Ştefan Zeletin*, profesor la Universitatea din Iaşi, cunoscut publicist în materie de sociologie, deprins a privi lucrurile şi oamenii cu obiectivitatea câştigată în studii temeinic făcute, publică în revista *Utopia* din Dec. 1929, ce apare la Cluj, un articol intitulat: «*O enigmă socială: Evreii români şi ţărănismul*», din care reproducem următoarele fragmente; şi cu acest prilej întrebăm pe «prinţul sociologilor români« pe Dl Gusti, dacă Dsa împărtăşeşte explicaţia Dlui Zeletin sau are altă părere, pe care publicul nostru aşteaptă să o afle. Nu poţi tăcea, Dle Gusti, pentru că Dl S. Zeletin nu este un «simplu student», căruia îţi poţi permite să-i interzici a spune adevăruri obiective despre Jidani. Iată domnule prinţ al sociologilor români ce scrie colegul Dtale în Universitate, sociologul S. Zeletin:

„La noi, ca peste tot, pionerii capitalismului modern au fost evreii: până pe la 1880 ei erau stăpâni nediscutaţi ai economiei noastre băneşti. Dela această dată însă gruparea naţional liberală, făcându-se ecoul distinctului de afirmare naţională, a început să înjghebeze un capital românesc; şi lucrând cu o tenacitate puţin obişnuită la români, în curs de vre-o cinci decenii au isbutit să arunce burghezia evreiască pe al doilea plan. Din pionieri, evreii au ajuns în economia capitalistă română învinşi: e soarta ce-i aşteaptă peste tot în procesul de modernizare a economiei băneşti. Pentru burghezia evreiască, burghezia naţional-liberală este azi un concurent victorios, deci — odios.

Apăsarea capitalismului naţional-liberal a devenit, mai ales după răsboi, cu deosebire înăbuşitoare pentru burghezia evreiască. La un moment, purtătorul de cuvânt şi înaintemergătorul acestei burghezii, institutul financiar Blank, pierduse orice răbdare: el cumpărase presa din Sărindar, năpustind'o împotriva grupării naţional-liberale cu o indescriptibilă furie. Dar la protestul energic al bătrânului Blank, care cu bunul său simţ cerea ca „scandalul" să înceteze, a trebuit să se dea acestei prese o alură de independenţă; păstrându-i totuşi infeodarea la patronul capitalist.

In asemenea împrejurări apăru, gălăgioasă cum o ştim, mişcarea ţărănistă, având în fruntea programului ei de realizări practice distrugerea „oligarhiei", adecă desfiinţarea capitalismului naţional-liberal. Insufleţirea, cu care lumea noastră evreiască a primit aceasta mişcare, e lesne de înţeles: concurentul ei avea în sfârşit un duşman hotărât în lăuntrul propriei noastre vieţi politice. E drept că această mişcare venea cu un caracter rural, profund antipatic spiritului tradiţional evreesc. Dar acest caracter cădea în întunerec faţă de tendinţa negativă: nimicirea „oligarhiei" capitaliste naţional-liberale, pe ruinile căreia urmau să se întroneze nouii veniţi.

Nu e deci decât firesc, că evreii

împreună cu presa lor se puseră fățiș în slujba mișcării țărăniste. Legăturile corifeilor țărăniști cu finanța evreească sunt cunoscute. Șeful acestei finanțe vorbea odată de un țărănist cu înaltă situație în întreprinderile sale, cu vorbele: „ministrul meu“; tot el e acel ce a propus d-lui N. Iorga să ia conducerea grupării țărăniste. Se știe ce senzație a produs pe vremuri destăinuirea acestui fapt, provocând ieșirea sgomotoasă a d-lui S. Mehedinți din mișcare. Avem deci de a face, în toată puterea cuvântului, nu cu o mișcare țărănistă, ci evreo-țărănistă: cu o ofensivă a burgheziei evreești împotriva burgheziei naționale, în care țărăniștii români au devenit simple unelte.

Un rol deosebit în această mișcare l-a jucat presa evreească. Nici-odată o mișcare politică dela noi nu a avut parte de asemenea reclamă de bâlciu, cum au făcut evreii în presa lor grupării țărăniste. Pe la 1923, cu prilejul votării Constituției actuale, unul din conducătorii acestei prese a ținut la clubul țărănist (se înțelege!) o conferință asupra „rolului presei“. E aproape picant de a aminti azi părerile exprimate atunci de acest ziarist. El susținea că în țară la noi, unde obijduiții nu se mai pot baza nici pe justiție, nici pe poliție, rămâne un singur strejar și apărător al nedreptăților: presa. Ea e aceea, care dă în vileag toate nelegiuirile, silind pe guvernanți să facă dreptate.

Cum și-a îndeplinit oare presa evreească această înaltă misiune, de strejăr al moralei și ordinei publice, de când gruparea țărănistă are răspunderea guvernării? O știm: nu este turpitudine pe care ea să n'o fi acoperit, sau dacă n'a putut s'o acopere, să nu fi găsit un cuvânt de justificare. Până și bătăile electorale au găsit în coloanele presei evreești accente de simpatie: ele au fost înfățișate ca manifestări legitime ale indignării colective! Doamne, ce ar fi scris această presă, dacă asemenea explozii de indignare colectivă s'ar fi îndreptat împotriva coreligionarilor ei!“

Apoi: „Și acum, câteva cuvinte despre frazeologia evreilor cu privire la așa zisa „democrație“ țărănistă. In adevăr, ei pretind că sprijină această mișcare, din temeiul că e populară și democratică, întrucât ei înșiși sunt — zic ei — democrați și amici ai poporului.

Democrația este la corifeii țărăniști o simplă poză, o moștenire dela cultura socialistă, prin care au trecut la origină aproape toți. La evrei însă ea are rădăcini mai adânci: aici ea isvorește din însăși instinctul de conservare al rasei! Trăind în mijlocul altor popoare, cu tradiții ostile streinilor, evreii au trebuit să lupte spre a-și face loc. Și arma lor de luptă a fost totdeauna democrația, adecă: egalizarea, nivelarea, deci desființarea ierarhiei sociale bazată pe tradiții naționale. In locul acestei ierarhii, ei impun peste tot regimul democratic de egalitate a tuturor, acel regim care preface întreaga populație — atât băștinașă, cât și streină — în una și aceeaș massă omogenă. Astfel evreii, deși de altă proveniență, devin egalii autohtonilor și trăsec alăturea de aceștia fără nici o deosebire. De unde se vede, că pentru ei democrația e o chestiune de viață.

Dar dacă evreii sunt democrați față de popoarele, în sânul cărora trăesc, nu tot așa sunt față de ei înșăși. Ei sfarmă tradițiile altora, își păstrează însă neatinse tradițiile lor proprii. Aceasta s'a văzut și la noi, într'un mod cu deosebire comic, cu prilejul discuției legei cultelor. Autorul acestei legi a avut fantezia, de a lua chiar de tot în serios principiile egalitare-democrate, introducându-le și în exercitarea deosebitelor culte aflătoare pe teritoriul nostru. Evreii, amenințați de invazia democrației în casa proprie, și prevăzând că ea va avea și aici urmările obișnuite: disolvarea comunităților tradiționale, s'au ridicat energic împotriva legei. Dar această inconsecvență a enervat peste măsură pe fostul ministru al cultelor. Se știe cum acesta, bătând furios cu pumnul în banca ministerială, a strigat evreilor în plin parlament: nu ne trebue „jidani“ în partid, să iasă afară! Încă o dovadă, cât de amară trebue să fie pentru evrei tovărășia țărăniștilor cu ardelenii.

Democrația este, la evrei ca și la țărăniști, o simplă platformă de luptă, fără nici un fond de sinceritate. Dela această luptă câștigul țărăniștilor e problematic, al evreilor este sigur. De aici și înflăcărarea lor pentru „democrația“ țărănistă.

ȘT. ZELETIN“,
(profesor la Universitatea din Iași).

Dreptul Patriei Române

In 1918, marile puteri Europene s'au întrunit la Versailles și Trianon, la congresul universal de pace, pentru a lua în discuțiune condițiunile de pace formulate de dl Wilson, Președintele Statelor Unite ale Americei.

In urma condițiunilor Dlui Wilson, iau naștere noui state, care își recapătă independența după mai multe veacuri de asuprire sub stăpâniri streine.

Din punct de vedere istoric și al principiului fundamental de dreptate, României i se dă Ardealul, care împreună cu Patria mamă, formează un stat național și indivizibil (art. 1 din noua Constițiune a României).

Actul de alipire, »după calvarul de mai multe ori secular, făcându-se dreptate națiunei române«, a fost ratificat de marile puteri prin tratatul de pace dela Trianon.

In contra acestei tratat, Ungaria a început o vie propagandă prin: presă, conferințe și întruniri publice, prin presa străină, etc. cerând revizuirea și zicând că »**ciuntirea Ungariei a fost așa de grozavă, încât nu există nici un maghiar, începând cu Cardinalul din Esztergom și terminând cu cel din urmă plugar, care să se înpace cu situația creată**«.

In felul acesta, Ungaria, rând pe rând, prin mijloacele ei de propagandă atrage de partea sa simpatia străinătății.

In anul 1923, atrage de partea ei **Italia**, — soră latină a României — care începe cu furie o propagandă prin ziarele ei: **Secolo, Regno, Il Populo d'Italia** și revista: **La Vitta Italiana**, ocupându-se de «**opresiunea României împotriva minorităților maghiare**», făcând un apel »**de intervenția Italiei pentru sprijinirea drepturilor Ungariei**«.

Tot în acelaș an — 1923 —, atrage și **Anglia**, cu care oca-

ziune ia naştere Societatea Studenţilor Maghiari: **»Liga pentru drepturile de auto-determinare a Ungurilor«** şi **»Muzeul Pedagogic Unguresc«.**

Mai târziu, au atras de partea lor mai toate ţările ca: **America, Franţa, Polonia,** etc.

In ultimul timp — 1929 —, Ungaria, a început din nou atacuri la adresa României, pe chestiunea minorităţilor.

România prin peana Dlui **Stelian Popescu,** directorul ziarului **»Universul«,** răspunde provocărilor maghiare, amintind oamenilor de stat ai Ungariei, că **»cine va ridica sabia, de sabie va muri«.**

Pentru a risipi din ochii străinătăţii, valurile de calomnie şi neseriozitatea propagandei ungare dl **Gh. Mironescu,** ministrul nostru la Societatea Naţiunilor, a declarat în faţa naţiunilor, la Tribunalul păcii dela Geneva, în chestiunea tratatelor de pace că »**pentru întâia dată — România — şi-a putut strânge într'un mănunchiu ramurile ei, multă vreme asuprite». »Această operă de dreptate şi tratatele care au stabilit-o vor fi energic apărate de poporul român«.**

Da, Ungaria denaturează adevărul în faţa lumii Europene, considerându-ne cel mai barbar popor din veacul al XX-lea.

Din propaganda lor reese, că vor revizuirea tratatului dela Trianon şi să ne ia înapoi Ardealul.

Ori asta nu se poate!

I. CENUŞESCU.
— Constanţa —

„Paradisul românesc“
— O carte bună —

O carte bună e plămădită şi frământată într'un suflet, iar când aluatul acesta purtat şi dospit în căldura sufletului, a ajuns de nu-l mai cuprind pereţii locaşului ce l-au adăpostit, ţişneşte ca apa limpede a isvorului din coasta de stâncă a muntelui, ca un vulcan răbufnind şi svâcnind din adâncurile neîncăpătoare.

Emanaţiunile sau elaboraţiunile sufletelor curate se adresează însă tot sufletelor de aceeaş calitate, căci acele le înţeleg. Căldura şi dragostea autorului cristalizată în pagini şi capitole se topeşte şi se adaugă aceleia a cetitorului. Valurile de bunătate şi dragoste se revarsă în acţiunile insului, se frământă în lutul social din care îşi modelează fiecare cărămida ce o va pune în clădirea măreaţă a viitorului neamului şi omenirii.

O astfel de carte este cartea d-lui general *Al. Lupaşcu-Stejar,* cavaler al ordinului Mihai Viteazul, întitulată *„Paradisul românesc“.* O citeşti şi o simţi ca pe o doină străbună într'un amurg de seară, ca murmurul de argint al unui pârâu de munte, ascultat şi privit din umbra brazilor. Dragostea de neam, de locurile ce aduc aminte de faptele glorioase ale istoriei noastre, de instituţiile noastre culturale, de vorba românească, neaoşă, de popor, de portul lui, de codrii şi isvoară, de munţi şi de câmpii, de nor şi de furtună, ca şi de soare şi senin, de tot ce încălzeşte şi încântă sufletul se împleteşte într'o limbă românească curată şi atrăgătoare întocmai ca şi frumuseţile descrise.

Se va spune, poate, ochiu de poet. Da, dar un ochiu ager de militar, pe care poezia nu-l îmbată şi nu-l împiedică de a observa just. Ceea ce observă, spune fără înconjur şi fără teamă, căci un ostaş care a trecut prin şuierul sinistru al gloanţelor şi printre corpurile sfârtecate ale soldaţilor, când prin restriştea şi neajunsurile materiale oamenii se nutreau cu idealuri, nu cunoaşte frica. Nici de politicieni, nici de prejudecăţi, nici de cei omnipotenţi, cărora cu adevărul le încurci iţele şi cari te terorizează şi nesocotesc nici de cei mici cărora dacă le eşti obstacol prin cuvântul spus mârâie ca nişte câini întărâtaţi.

Din cele scrise acolo vreau să relev o problemă foarte îngrijitoare şi tristă, care ameninţă din zi în zi tot mai tare, căreia inconştienţa, venalitatea şi corupţia i-au deschis porţile şi i se dau în laturi cu laşitate lăsând să se întindă răul ca o ceată de lăcuste hămesite, ducând cu ele zăbranicul tristeţii şi al mizeriei. E vorba de problema jidovească, acolo unde e mai ardentă şi mai gravă, acolo unde e poarta de intrare şi primul popas a lepădăturilor flămânde şi goale ale Rusiei şi Poloniei, în Maramureş, — leagănul străvechiu al românilor şi în Moldova de Nord, unde maramureşanul Dragoş a pus baze unei înjghebări politice, care mai târziu avea să fixeze o dungă în istoria omenirii. Pare că a fost o fatalitate ca prin drumul descălicătorului să-şi lege cele două ţinuturi trista soarte a hrănirii jidanilor din sudoarea lor.

Vorbind de aceste ţinuturi, la care se mai adaugă Bucovina, nordul Basarabiei şi Transilvaniei toată durerea unui suflet românesc se revarsă în rânduri pline de un crunt adevăr la care politicienii sunt orbi. Vede că sunt populate „de o numeroasă populaţiune evreiască ante şi postbelică, evrei polonezi, galiţieni şi ucrainieni, habotnici perciunaţi, cu mustăţile şi bărbile lungi, nespălate, nepieptănate şi încâlcite, cu tichii negre sub pălării, cu giubele lungi, soioase şi murdare, trăind numai din „gheşefturi“, din exploatarea ruinătoare şi dezastruoasă a pădurilor, din exploatarea neomenoasă a poporului român de baştină, şi a întregii economii naţionale, mulţi dintre ei îndeletnicindu-se cu contrabande în stil mare şi mai ales cu vânzarea alcoolurilor falsificate, cu care otrăvesc poporul prea îngăduitor, îl sărăcesc şi-l abrutizează, împingându-l la degenerare, la moarte, la peire!“ [1]).

Sunt sate întregi în care sunt numai Jidani deşi sunt sate vechi cari au fost locuite numai de Români şi cari prin munca lor au ajuns la desvoltare înfloritoare, dar Jidanii din perversitate sufletească şi lăcomie nestăvilită au întrebuinţat tot felul de mijloace descoperite de imbecila lor minte ca să le acapareze tot avutul şi să-i îndobitocească prin alcool. In toate, toate satele din aceste regiuni, cei mai înstăriţi sunt Jidanii, ei au casele cele mai frumoase mai mari şi mai în centru, pământul cel mai mult şi mai productiv, căci „nu numai banul cu sudoare agonisit, dar şi pădurile cu păşunile, pământurile de cultură, toată economia naţional-ţărănească şi toate mijloacele lor de existenţă! Am văzut aici în Maramureş Evrei de soiul celor arătaţi, *tăind păduri,*

[1]) Vezi op. cit., pag. 262.

muncind pământul și mânând boii la car, iar copii de ovrei și ei perciunați și îmbrăcați în giubele, păscând vitele pe câmp!...“ [2]).

Se știe că în Maramureș jidanii sunt nu numai proprietari de imobile, ci și proprietari de vite. Au turme întregi de oi pe coastele munților, iar în vre-o vale sau pe un picior de plai mai adăpostite este stâna jidovească cu „baciul“ jidan perciunat, bărbos, soios și murdar, făcând brânzeturi „coșer“ pentru Jidani sau chiar pentru creștini.

La toate intreprinderile de exploatare a pădurilor, nu numai conducătorii sunt Jidani, dar și în serviciile, cel mai ușoare: ca birouri, recepționări, supravegheri etc. nu vei găsi un român. Pe el cel mult îl vei găsi la munca cea mai grea și periculoasă, robotind la transportul butucilor și scândurilor prin hățișurile pădurilor sau prin vadurile pietroase a văilor. Iată o dovadă: „trec pe lângă o exploatare forestieră, *unde văd muncind exclusiv numai muncitori Evrei. Nici un român, absolut nici unul!... Nu văd nici un român, care să-și câștige prin munca cinstită existenţa, pe pământul din codrii strămoșești, devastați până la distrugere de Evrei!...*“ [3]).

Bieții băștinași! cete întregi pleacă în orice anotimp prin țară ca să-și găsească undeva un loc de muncă, fie în vre-o fabrică, fie la vre-o exploatare forestieră. Își lasă casa, nevestele și copiii luni întregi și muncesc din greu ca să câștige câțiva gologani și să le asigure o viață ca vai de ea. In timpul secerișului vezi chiar cete de femei, fete și copile, trecând în „Ardeal“, luând pe valea Someșului în jos sau în alte părți ca prin secerat să adune ceva bruma bani cu cari să mai înlăture mizeria și să-și mai aducă o rază de bucurie în sărăcia lor.

Au și școli „jâzii“, despre cari vrednicul ostaș scrie: „îmi spunea învățătorul — iată școala ovreiască Heider (din Vișăul de sus), unde copiii evrei învață disprețul și ura contra Românilor, sărăcirea și distrugerea lor fizică și morală! Iată judecătoria noastră, unde judecător al Românilor este Evreul maghiarizat Kàzda!... Vișăul de sus era în trecut locuit numai de Români, iar acum este locuit numai de Evrei, cari au venit peste Români, i-au sărăcit și le-au cumpărat proprietățile aproape pe nimic, silindu-i să se retragă tocmai colo, la poalele muntelui!...“ [4]).

[2]) Vezi op. cit., pag. 305.

[3]) Op. cit., pag. 312.

Durerea copleșește sufletul acestui Român și scoate acente de o dureroasă sinceritate cari cuprind toată mâhnire unui patriot conștient.

„Doamne ce amestec amar și ciudat de plăcere față de frumusețile pe care mi le oferă natura țării mele, pentru mărirea, prosperitatea și fericirea căreia am luptat și eu în două războaie și de durere, pentru ceea ce-mi arată acum cruda realitate!...

Nenorocit suflet românesc, care atunci, când crezi că bucuria îți este mai mare, trebuie să începi a plânge cu usturătoare lacrimi de sânge!... In tot lungul drumului până sus la Prislop, unde m'am oprit, n'am întâlnit atât la ducere cât și la înapoiere decât Evrei perciunați cu giubele negre și bărbiile încâlcite, călătorind unii peste alții „claie peste grămadă“ în trăsuri condusă de către birjari tot ovrei. Ei fac continuu naveta între Maramureș, Bucovina, Moldova și Ardeal, umblând veșnic după „gheșefturi“ cât mai grase pe spinarea bietului popor român! Când va lua sfârșit oare această nenorocire, această calamitate națională?“

Intr'un drum ce l-am făcut eu prin Maramurăș un Român năcăjit îmi spunea: „Numai sufletul nu ni-l iau „jâzii“, că nu-l pot!... Nu i-ar răbda pământul pe cei ce i-au răbdat să treacă și să se așeze la noi!“

Față de atâta jale te întrebi și tu oare cum îi mai rabdă Dumnezeu pe cei ce tolerează o astfel de situație în „secolul luminii, civilizației și dreptății“? Nu mai există nici un dram de conștiință românească în cei chemați a curma această situație. Dacă există să dea dovadă, să elibereze pe nobilii maramureșeni de robia jidovească!

M. A. IRLEA.
— *Cluj.* —

[4]) Vezi op. cit., pag. 305.

Scrisoare deschisă

Dlui Petru Drăgănescu-Brateș Director al Revistei Generale de Comerț și Contabilitate

— *Banca Națională București.* —

Stimate Domnule Drăgănescu-Brateș

Dorința pe care o relevați în scris prin revista contabilă — în a vedea bresla aceasta, din ce în ce mai cultivată, e justificată și firească.

Fără însă a exagera — mărturisim loial, că împrejurările, sunt așa de grele, că foarte adeseori și de loc chiar, nu putem o seamă din noi, să ne procurăm o carte, necum a mai studia ceva. Cu ceeace primești — ca equivalent al muncii de toată ziua, nu-ți poți îngădui o frumoasă năzuință. La stat sau la instituții particulare, evidența aceasta crudă, e notorie. Fie că ai familie, căsătorit și copii, fie că întreții o soră, frate sau bătrâni părinți, ai deci anume sacrificii și îndatoriri, cari te covârșesc.

Cu viața așa de scumpă, în proporția trecutului, cu lipsa de control asupra speculațiilor ce apasă înfiorător mulțimea băștinașă a acestei țări — cu dările biciuitoare ce diminuează slabele resurse, abia dacă Românul necăjit mai poate avea și de hrană, fără a înșira aici, toatele câte trebuesc la un cămin onest și la o casă de treabă.

In toate ramurile, pretențiile s'au ridicat, în ceeace privește cerințele: taxe școlare, impuneri arbitrare etc., fără a se ține cont, dacă se pot împlini, din aceea ce dispune cetățeanul.

Și dacă așa se prezintă situația — la majoritate *— când și cum, ar mai avea și înlesnirea unei distracții intelectuale, ușurând spiritul îngrijorat, la un concert, sau la o reprezentație teatrală cu subiect superior?!...*

Pământul nostru atât de bogat în isvoare și dăruit de natură cu neprețuite comori se află încăput în neagră sărăcie.

Poporul țăran, *făuritorul de brazdă, cel înfrățit cu străbunul meșteșug, deși peste tot își încordează forțele — ca stăpân de drept și de fapt — a-l face să producă, lipsa totală însă de bani și de unelte îi nimicește avântul. Și aceea ce bruma a putut strânge după un an de sudori, e spulberat în mânile samsarlâcului modern — acei speculatori fără scrupule ce stau la pândă ca paserile de pradă.*

Centrele de comerț și industriile de pe întinsul țării, în structura lor componentă, nu se poate spune, că e națională. Românimea de-origină e azi tributară străinilor

aduşi *de nesaţiul parvenirei şi al acaparării.*

Şi atunci, cum vom mai avea loc, noi cei născuţi, iar nu făcuţi băştinaşi din tată în fiu, la masa de bunuri — ce întreţine scânteia vieţii — pe când sunt în mod copleşitor aflate pe mâini streine?...

Acestea să ni le spuneţi cavalereşte.

Ocârmuitorii de ieri şi de azi, n'au avut şi n'au prevederea unei primejdii, care ne sapă temelia neamului şi care se presimte ca o furtună.

In adevăr din cele ce vedem scrise de aiurea — în lupta ce o duceţi pe drumul contabil sunt frumoase şi adânc impresionante, însă în practica activităţii româneşti nu le aflăm decât în deziderate, în dorinţi şi nu împrăştiate ca o reală însufleţire şi sprijin eficace în masse. In America marelui Ford *şi a multor miliardari (sufocaţi de aur) sunt cu adevărat uimitoare concepţii puse în temeiul muncii şi de care se folosesc mulţimele şi câtă deferenţă în directivele principiale faţă de ceeace e în viaţa noastră de stat sau particulară.*

Bunăoară eu şi poate şi alţii fi pretins, ca corpul Economiştilor *şi* Experţilor, *să fi ieşit hotărîtor în arena bătăliei politica şi să-şi fi spus cuvântul, care să fi căzut greu în cumpănă şi neclintit să fi stat de veghe.*

Când arivişti şi elementele politicianismului în pornirile lor lacome, au dat năvală pe trupul ţării, despoind-o şi prin fără de legi, însuşindu-şi banul obştesc, corpul Cifrarilor şi Economiştilor Români, să fi sunat alarma şi cu toate jertfele să fi pus stavilă netrebnicei.

Indrăsneala aceasta trebue să fie şi încă este momentul să se lanseze ca fulgerul, spintecând besna întunericului şi al necinstei care s'a încuibat adânc. Corp select *şi de cumpănă mânuitor de reale şi matematice analizări, e chemat să ia o soluţiune, ceeace l-ar înălţa în faţa poporului.*

Insă această deciziune, *cere a nu fi înregimentaţi şi cu nimic legătuiţi de interese materiale şi nici înrăuriţi de* infiltraţia cosmopolitismului *şi a laturei streine de sentimentele române şi iubirei de neam ca şi de religia noastră.*

După cât vă mărturisim în expunerea de faţă, numai lipsa de timp, caşi de mijloace, ne ţine înlănţuiţi, spuindu-vă fără înconjur, că am fi cei dintâi la parapet în vârtejul asaltului.

Avem dorinţa, cel puţin, *ca glasul* Domniilor voastre, *să fie auzit, ca un ecou al vremii şi peste toată ţara şi în diversele straturi ale poporului.*

T. I.
— Bucureşti —

Oficiul naţional al cooperaţiei... române sau guvernamentale?

Intrat în mişcarea cooperatistă practicată de mulţi ani, am avut ocazia să cunosc majoritatea dintre funcţionarii Oficiului Naţional şi Cooperaţiei Române ce aparţineau până acum 10 luni fostelor centrale ale băncilor populare şi cooperativelor de producţie şi consum.

Am admirat întotdeauna munca migăloasă şi deosebitul zel al corpului de inspecţie în verificările unităţilor cooperative, verificări de care depinde în mare parte progresul tinerii noastre mişcări cooperative.

Cunosc ingredientele serviciului şi mizeria salariilor şi diurnelor ce au organele de inspecţie şi bănuiam că, pe lângă idealul cooperatist, numai ridicarea treptelor erarhiei funcţionăreşti era singurul stimulent al activităţii lor de zi şi noapte.

Din acest corp de inspecţie s'au ridicat cei cărora se datoreşte desvoltarea mişcării cooperative de după răsboiu şi activa lor muncă în fruntea fostelor instituţii centrale ar fi fost încununată de un succes deplin, dacă nu ar fi fost minată de amestecul politicanismului distrugător.

In Monitorul Oficial No. 6 şi 7 ca şi în ziarele din ultimele zile au apărut încadrările funcţionarilor din Oficiul Naţional al Cooperaţiei Române, actualmente pendinte de Ministerul Agriculturii şi Domeniilor.

Am avut răbdarea să le citesc cu multă atenţiune şi revolta mea firească pentru nedreptăţile făcute nu mi-o pot stăpâni decât scriind aceste rânduri.

Directorii generali ai fostelor instituţii centrale sunt încadraţi inspectori generali, iar foştii lor subalterni Mladenatz şi Panaitescu sunt acum directori generali şi directori, numai pentru singurul motiv, că sunt colaboratorii politici ai dlor Miniştri Mihalache, Răducanu şi Madgearu, cu care au adus mişcarea cooperativă în actualul hal de descompunere.

Uzându-se de aşa zisul cadru auxiliar, cu toate titlurile şi vechimea au fost îndepărtaţi numai din serviciul de inspecţie şi tehnic peste 100 de funcţionari şi nu ştiu cine n'ar fi impresionat de numai unul din zecile de cazuri cum este al inspectorului Al. Constantinescu cu o vechime de 24 ani şi cu familie grea, sau subinspectorilor Al. Creţan, M. Popescu, T. Bozeşanu, controlorilor Iorgu Eftimie, căpitan invalid Stelian Pârvan, şeful de birou principal V. Trişcu şi atâţia alţii cu zeci de ani de serviciu şi cu mari poveri familiare.

In schimb se menţin aşa zişii conferenţieri dintre agenţii regimului ca Ioan Podea, mâna dreaptă a dlui ministru fără portofoliu V. Niţescu, Augustin Şandru, altă mână a dlui guvernator al Ardealului dl Dr. Dobrescu, sau se fac numiri noui şi foarte caracteristice, dintre care citâm cazul controlorului Aurel Ciricâ, *Şeful Voinicilor din Braşov*, etc.

Marea majoritate a funcţionarilor vechi au fost trecuţi la cadrul auxiliar şi degradaţi, iar cei noui au fost avansaţi prin încadrare, după cum au fost sau nu în graţiile guvernamentalilor.

Astfel tineri şi fără nici un trecut cooperatist ca Ol. Enescu, I. Corlat, Gh. Costescu, V. Drafta, Giosanu, Sfinţescu, etc. au fost avansaţi şi încadraţi inspector general, inspectori, şefi de serviciu sau cum e cazul dlui I. Şerbănescu, nepotul dlui ministru Răducanu, venit depe băncile universitare de 3 ani şi acum încadrat director.

Adevăratele elemente de muncă şi progres pentru cooperaţie au fost eliminate la cadrul auxiliar, retrogradate, menţinute neavansate şi multe dintre ele continuă să sufere calvarul suspectării politice prin părăsirea familiilor, făcând serviciul departe de domiciliu, cum e cazul dlui subinspector C. Busecare-şi are familia la Craiova şi face serviciu la Sighetul Marmaţiei şi atâţia alţii din corpul de inspecţie regretaţi mult de cooperatorii cu care au pus bazele cooperaţiei în deosebi în teritoriile alipite.

Cu salarii şi diurne de mizerie nici atâta înlesnire nu li se face ca să-şi desfăşoare activitatea ser-

viciului în apropierea familiilor, pururi fiind amenințați cu diverse neplăceri.

Dacă într'adevăr idealul este ca mișcarea cooperativă să fie autonomă, cine-și dă seama, știe că ea e departe să se înfăptuiască la noi unde numai cu ajutorul statului se poate menține și desvolta.

Proiectatele uniuni de control vor rămâne niște funcțiuni și ele nu vor putea funcționa ori cât oxigen guvernamental li s'ar da, pentru faptul că unitățile cooperative nu-și vor împovăra bugetele lor pentru susținerea agenților guvernamentali plasați în aceste uniuni.

Avem nevoie de organe de inspecție și funcționari pricepuți și muncitori ce trebuiesc susținuți de stat prin salarii și diurne cu care să poată trăi omenește și prin recompense drepte de avansare și înlesniri la îngrijirea familiilor lor, căci, dacă chemarea lor este frumoasă, natura serviciului este foarte spinoasă și cu multă răspundere.

N'avem nevoie de agenți politici și nici de voinici cocoțați la situații ce fac să scadă autoritatea gradului și corpului de inspecție prin trecutul lor.

Să se spargă gașca oficiului național-țărănist al cooperației guvernamentale și să nu se arunce desnădejdea în familiile celor ce au muncit pe ogorul cooperației, care nici când, nu se va menține cu voinici și agenți electorali!

Cooperator Efectiv
— Sibiu. —

Refacerea registrelor fonciare

In Bucovina acea atât de mult încercată, unde puhoiul străinilor a fost mai mare ca ori și unde, unde Românii par a fi minoritari nu stăpâni, zic, în Bucovina multe a avut de suferit populația, dar mai ales țăranii Români băștinași. Răsboiul le-a nimicit tot avutul, iar ce a rămas a fost acaparat de acei cari pândesc ca să poată trage foloase din sărăcia și bunătatea Românilor.

Intre pagubele pricinuite de răsboiu, au fost printre multe altele și distrugerea registrelor fonciare, distrugerea acelor dosare cari conțineau contractele și tot ce se referă la împărțirea și regularea proprietăților.

Evident, că paguba a fost destul de mare, deaceea guvernele trecute s'au gândit să le refacă. Căci cu atât măcar au voit să închidă gura acelor cari întrebau mereu despre despăgubirile de răsboiu, despăgubiri la cari nimeni din guvernanții noștri de până acum n'au avut onoarea să se gândească.

Ei bine, refacerea registrelor fonciare a început în Bucovina, în acele părți, în cari au fost distruse, mai cu seamă în județele Cernăuți și Storojineț.

In jud. Storojineț, ref. reg. fonc. a început, în plasa Siretelului, cu satul Budeniți. A fost delegat cu refacerea acestor registre dl judecător Timu N. Oamenii trebuiau să meargă la acest birou cu contractele ce le aveau și la care era totul în regulă, dl Timu, respective secretarul dsale arunca o ochire în acte, zicea un „bine, bine" și scria o hârtie cu care-l trimetea la percepția din reședința plășii, ca să plătească o sumă de bani, fie mai mare, fie mai mică, iar chitanța să i-o aducă dlui judecător înapoi.

Chiar de-ar fi vărsate aceste sume, în contul statului, de ce se jupuește atât de neomenos populația? Pentruce se plătesc astfel de taxe mari? Nu s'ar putea ca să se încaseze numai cât să se acopere cheltuelile acestor registre?

Căci această comună Budeniți, care are o populație de 1500—2000 suflete, iar locuitorii sunt săraciți și întrați în datorii până'n gât la cămătari cari și pielea le-ar lua-o de-ar putea, zic, acești locuitori țărani au trebuit să verse la percepția respectivă pentru refacerea registrelor fonciare cam peste 2 mil. 350.000. (Două milioane treisute cincizeci de mii) sumă care este foarte mare pentru un sat mic și sărac. Și aceasta totul numai pentru ce? pentru un „bine, bine!"

Ei bine domnilor, unde am ajuns? Țăranii n'au câte-odată ce mânca, n'au cu ce-și cumpăra un chibrit sau o bucată de sare, iar domnii guvernanți vin cu taxe fantastice. Nu e destul că țăranii n'au ce căuta în piață cu produsele lor că nu se plătesc, nu e destul că birurile sunt foarte mari, nu e destul că țăranii sunt îndatorați până peste cap. domnii guvernanți cari se preitnd a fi democrați și prieteni ai țăranilor, nu se mulțumesc numai cu pielea țăranilor, ci doresc să-i sugă și sângele?

Să se știe însă că românul e bun, până la o vreme, dar când își va ieși din sărite, atunci:
„*Christoși să fiți nu veți scăpa*
Nici în mormânt!"

R. Cireșeanu
— Storojineț —

Comercializarea Teatrelor și Operelor de Stat și un apel cuminte

Publicăm mai jos, un apel al unui grup de intelectuali români din Cluj, în legătură cu planurile guvernamentale, de-a comercializa Teatrele și Operele de Stat:

„*ROMÂNI*

Ne aflăm în fața unei mari primejdii.

Nu este momentul să ne îndoim de forțele creatoare ale națiunii, și nici de demnitatea atitudinii oricărui bun cetățean al acestei țări în fața unui act care periclitează existența noastră ca factor civilizator aici la porțile orientului.

Avem un Teatru Național și o Operă de Stat pe care o întreținem cu mari sacrificii bănești și de ordin moral.

Un ministru greșit informat găsește cu cale să se degreveze de această sarcină și sub motivul că vrea să ușureze bugetul statului, intenționează să închirieze, să facă băcănie dintr'o Instituție, prin a cărei pori transpiră vigoarea creatoare și năvalnică a sufletului românesc.

Nu este îngăduit atunci când o problemă de înalt ordin național cere o soluționare într'un fel, să se urmărească dela taraba politicianismului trecătoarele interese și uneori păgubitoarele efecte de partid și suntem convinși că actualul guvern va da cea mai frumoasă dovadă de înțelegere a unei situațiuni care nu admite echivoc.

Nu facem politică.

Şi pentru orgoliul nostru național, salvarea prestigiului uneia dintre cele mai însemnate Instituții de ordin național-cultural constitue un imperativ moral pe care trebue să-l urmărim chiar dacă va trebue să-l plătim cu sânge.

Oricare ar fi motivele plausibile sau nu, găsim că acest act este o ruşine de care încă nu s'au făcut vinovate nici unul din statele civilizate.

Oare să-i întrecem noi pe americani? Tristă devansare!

Comercializarea Teatrului? Nu înseamnă nici mai mult nici mai puțin decât să închiriezi Şcoala Națiunii unui târgoveț oarecare căruia să nu-i poți pretinde de a-l mărgini în interesele lui gheşeftăreşti.

Gheşeft şi artă? Două noțiuni care nu se împacă. Căci ce înseamnă comercializare? Inchipuiți-vă Teatrul încăput pe mâna unui interesat, care în loc să îndrumeze gustul publicului spre efectele operilor de înaltă valoare artistică, va specula efectele ieftine dar bănoase periclitând întreg nivelul moral, care şi aşa lasă mult de dorit.

Români — fiți demni de numele unui Alexandri şi Caragiale.

Fiți demni de sacrificiile celor zece ani de străduințe de emancipare şi afirmare de cultură românească în mijlocul atâtor diversități şi vitregii trăite şi glorios înfrânte.

Nu renunțați cu o uşurință care ne va face de ocară în fața posterității.

Fiți demni de chemarea sfântă şi de vremile mari pe care le trăim.

Nu îngăduiți ca printr'o acțiune necugetată şi rău înțeleasă să se închidă porțile unui templu din care se revarsă prinosul năzuințelor noastre româneşti spre adevăr bine şi frumos.

Va trebui să jertfim? In temple omenirea totdeauna a jertfit nu numai aur dar şi vieți omeneşti.

Lămurită fiind în conştiința noastră această problemă în toată gravitatea ei, protestăm cu ultimă energie în contra tentativei ce s'a pornit cu sau fără rea voință să ne întine Instituția cea mai frumoasă şi cea mai utilă poate din câte avem.

Căci Teatrul e necesar să fie un altar sfânt iar nu bazar de dubioase moravuri profesate în vederea unui meschin câştig.

Români — aveți un suflet, aveți o conştiință, deplină, aveți un orgoliu național, salvați expresia mândriei lor.

Salvati Teatrul Național! Salvați Opera Română!

Un grup de intelectuali români din Cluj

Ne asociem din tot sufletul nostru, strigătului de alarmă al grupului de intelectuali români din Cluj, cu atât mai vârtos cu cât, comercializarea numitelor Instituțiuni, însemnează desnaționalizarea acestora şi intrarea lor în sistemul de activitate iudaic, siguri fiind şi de faptul că această comercializare este dorința «caldă» numai a celor ce vreau să facă, de fapt «gheşeft». Şi la mijloc tot un Jidan trebue să fie!

O nouă provocare: Leny Caller în „Amorul Veghează"

Hotărît lucru: regimul „democratic" al drăguțului domn Iuliu Maniu a intrat în perioada ultimelor lui svârcoliri. O cunoaştem după continuele şerpuiri, după nesfârşitele călcări în picioare a demnității noastre naționale.

Căci cum poate fi calificată, de exemplu, ruşinoasa afacere cu piesa „Amorul Veghează" alui Robert de Flers, în care rolul principal a fost interpretat, pe scena românească a studio-ului Teatrului Național din Bucureşti, de jidanca Leny Caller, dacă nu cea mai josnică batjocorire a noastră?

Va să zică: la comemorarea marelui amic al poporului român nu putem găsi altă distribuție decât pe aceea în frunte cu Leny Caller! La sărbătorirea celui ce a fost Robert de Flers nu putem da rolul principal în piesa „Amorul Veghează" decât artistei Leny Caller, reprezentantă a neamului blestemat care niciodată nu s'a identificat cu aspirațiunile neamului nostru!

E cea mai grozavă palmă aplicată pe obrazul încă înfierbântat de luptă al făuritorilor României Mari şi, în acelaş timp, cea mai mare insultă adusă scenei româneşti.

Deaceea studențimea română n'a putut tolera o asemenea gravă abatere. Ea a manifestat ostil, trezind din somn, însfârşit, — dar numai pentru o clipă — guvernul tuturor nelegiuirilor. Nu „fapta nesăbuită a câtorva tineri iresponsabili", cum insultă Comunitatea jidovească, ci gestul patriotic al studențimei a avut puterea bisturiului care înlătură gangrena. Căci stăpânirea a luat, în cele din urmă, o măsură nesăbuită, totuşi, ca multe altele: a preferat să scoată piesa depe afiş decât să schimbe distribuția. Dar, oricum, a făcut-o. A dat cuvenita satisfacție demnității naționale jignite.

Ce a urmat, se ştie. Scandal în presa semită, amenințări cu „ce va spune streinătatea", însinuări că jidanii vor boicota Teatrul Național, comunicate cu „adânci mâhniri" şi „regrete" din partea Comunității jidoveşti, etc.

Nu acestea ne interesează. Ele nu sunt decât praf în ochii naivilor şi amenințări neputincioase la adresa țării.

Ne interesează numai două lucruri:

actul de asanare morală săvârşit de studențime, căci el aminteşte şi continuă timpurile eroice când tineretul nostru universitar a pornit cu elan la înfăptuirea idealului sfânt: „*România a Românilor*" şi

falimentul pe care şi-l anunță actualul regim prin desele şi nesfârşitele provocări şi dovezi de lipsă de demnitate ce vor avea drept consecință inevitabilă o puternică reacțiune a opiniei publice....

ION I. ANGELESCU
— Prahova. —

Rectificare
«Sentinela» — Focşani

Din articolul „De Anul Nou" apărut în Nrul de 15 Ianuarie 1930, al revistei noastre, din greşală de cules, a fost omis numele celei mai vechi publicații naționaliste — creştine: „Sentinela" dela Focşani. Facem prin aceasta cuvenita rectificare.

Pentru presa minoritară

Atitudinea ziarelor minoritare din ultimul timp, din Cluj și de aiurea — și în special al ziarelor *Ellenzék* și *Brassói Lapok*, e de o obrăznicie revoltătoare. Zilnic se aruncă la injurii la adresa poporului român, la armata română, ba nici chiar familia regală nu e scutită de săgețile lor veninoase.. Și asta tocmai acum când la drept vorbind n'ar prea avea de ce se plânge... când și cei mai înflăcărați patrioți ai fostei Ungarii, acei cari au refuzat să depună jurământul, sunt îmbuibați cu pensii pe care, sunt sigur, nici ei nu le mai visau.

In timp ce la noi în țară nimeni nu cutează să ia o atitudine hotărâtă contra acestor nucleie de venin și ură, cred că ar fi interesant să se știe cam ce se petrece dincolo pe întinsa câmpie a Tisei... în orașul depe malurile Dunării în Meka ziariștilor dela susnumitele ziare. Și să nu se creadă că acele relatate mai jos sunt simple invenții ale vreunui român sau povești scornite într'o seară de iarnă ascultând pocnetul vreascurilor de sobă... Nu. Cele așternute mai jos sunt adevăruri spuse de un înflăcărat ungur de un ziarist care orbit de șovinismul infiltrat în sufletul său zi de zi din partea unor interesați a trecut pragul țării sale.

Strigă scribii dela Ellenzék și dela Brassói Lapok după libertăți în țara românească?... Asculte glasul confratelui lor dela Oradea și să vedem ce vor răspunde:

„Aci în țara românească se plâng concetățenii mei că nu au drepturi. Să treacă dincolo și să se fixeze dicolo pentru câteva luni. Numai atunci vor ofta după viața din această blagoslovită țară care este România".

...„Cele văzute dincolo m'au deceptionat. Nu numai că nu simțiam căldura patriei, dar ceeace vedeam că fac compatrioții mei, m'a scârbit... O viață minciună turnată de patriotarzi și interesați îmi împânzise privirea. Și abia acum vedeam așa cum stau lucrurile. Inima nu mă putea răbda și le-o spuneam pe față. Timpul cât îl petrecusem aci în România înainte, îmi dădea posibilitatea unei paralele în detrimentul Ungariei și fiindcă îmi spuneam gândul pe față am fost acuzat ca spion și aruncat în temniță unde am fost ținut în prevenție 16 luni"..

Iată dlor din redacțiile ziarelor cu pricina ce pățește în Ungaria un om când își spune convingerile, când relatează fapte adevărate și nu minciuni cum zilnic publicați dvoastră. Dar să vedem cum sunt tratați românii dincolo:

...„In Ungaria sunt și azi prin închisori deținuți politici români, uitați de patria lor și martirizați de organele tâmpe ale patriei mele... Numai în închisorile din Conti utca *sunt 20 de deținuți politici români condamnați unii pe viață, alții între 8—12 ani și alții ținuți în prevenție, de un deceniu aproape. Vina tuturor acestor 20 de deținuți cetățeni ai României-Mari este... adecă le-o aruncă autoritățile maghiare, spionajul".*

...„Ce suferă acești oameni de pe urmele comisarilor regali — călăi în toată putere cauvântului..."

Aci mă opresc punându-mi o întrebare: Oare își închipue adevărații maghiari că pe calea urmată de actuala lor presă vor ajunge să obțină dela poporul român ceva mai mult de cât au. Nu observă ei solidaritatea tuturora din ultimul timp contra lor? îndârjirea, indiferent din ce partide or face parte, a fiecărui român. Și nimeni să nu se mire dacă această îndârjire crește mereu în raport direct cu injuriile lor. Ba la un moment dat să nu li se pară ceva grozav când vom cere aplicarea principiului reciprocității... Și nu știm cum le-ar conveni dumnealor să sufere ceeace sufără românii din închisoarea de pe Conti-utca.

Dar ungurii toate acestea nu le văd și nu le vor vedea atât timp cât spiritul poporului maghiar e făurit de elementul semit. Elementul semit a produs odată dezastrul maghiarimei și îl va mai produce înc'odată.

V. Lăzărescu
— Cluj —

Lumea celor îndurerați: invalizi, orfani, văduve de răsboiu

Din suferința negrăită a celor cu drag de glia țării s'a dăinuit edificiul României-Mari. Miile de viteji necunoscuți, cari nu și-au trâmbițat istețimea faptelor la colțuri de stradă sau în adunări publice sgomotoase, au închegat poporul românesc în granițele lui firești, etnice prin jertfirea vieții lor pe altarul iubirii de neam. Dovadă nemărturistă, dar care se simte în plinătatea ei în sufletul neîntinat al oricărui Român. — iubitor al țării sale — sunt cei cari au supraviețuit furtunei năprasnice a războiului: invalizii, orfanii, văduvele de răsboiu. Purtând întipărit în ființa lor urmele adânci ale suferinței — supraviețuitorii simfoniei morței, cu trăsăturile lor firave și trupurile șubrezite, își poartă resemnați calea sortită de împrejurări tragice. Hrăniți ani dearândul cu făgăduieli deșarte — falșă monedă a democrației eftine — speranța în zile mai bune le-a cârmuit pașii. Dar amarnică desamăgire! Recunoștința e o floare rară: în cazul invalizilor, orfanilor, văduvelor de răsboiu acest adevăr își dovedește temeinicia în mod elocvent. Aceia, cari prin sfârticarea trupului au contribuit la desăvârșirea unei Românii întregite, sunt întreținuți pe o scară inferioară cerșetoriei. Penzia mizeră de câțiva zeci de lei pe lună nu poate îndestuli cu nimic nevoile strict trebuitoare ale invalizilor, orfanilor și văduvelor de răsboiu. Exemplul servit tinerelor generații, prin felul condamnabil cum se înțelege răsplătirea eroismului, e descurajator. In fața unei societăți indiferentă la suferințele celor jertfiți pentru salvarea ei în vremuri de restriște, desgustul unit cu revolta clococeste în piepturi. A trebuit să se înscăuneze în jilțul puterii partidul național-țărănesc, ca șfichiul biciului să plesnească drept în obraz fără cruțare pe invalizi, orfani și văduve de răsboiu. Șicanarea invalizilor prin revizuirea clasării lor — cu substrat politic evident — contribue la umplerea cupei cu venin, din care sunt obligați să soarbă vitejii de eri — cerșetorii de azi. Cimpoiul democrației a încetat să mai sune! Făgăduelile de eri s'au uitat!

Iar invalizii, orfanii și văduvele de răsboiu sunt batjocoriți de către naufragiații societății.

Luați bine aminte, domnilor, cari v'ați cramponat la frânele puterii! Deasupra vremelnicei voastre cârmuiri stă judecata națiunii. Și verdictul ei nu dă drept la apel!

Dr. N. Ionescu
— Bucuresti —

La piatra unui nou hotar

Iarăşi un an dispărut în nemărginita mare a timpurilor. Numărul anilor dispăruţi în pripă creşte cu unul. Şi anul 1929 este a trecutului şi începe unul nou în faţa căruia privim cu nădejde şi încredere.

Ce a fost în trecut o ştim, ce va fi în viitor nimeni nu poate şti. Da învăţând din povestea trecutului, din acele cumintându-ne, putem îndruma şi pregăti viitorul.

Şi noi Românii trebuie să utilizăm învăţăturile trecutului şi înarmaţi cu aceasta să pregătim viitorul.

Am putut constata că în trecut soartea neamului nostru a fost exploatarea lui şi răpirea drepturilor sale. Ne-a învăţat trecutul că motivul sutelor de necazuri şi miilor de nedreptăţiri, în primul rând am fost noi, pentrucă fie cu o laşitate simulată, fie cu o criminală nepăsare am tolerat, ca germenele distrugător al seminţiei iudaice, să pătrundă până la rădăcinele neamului nostru, ca apoi ceeace furtunile grele dar vizibile şi înfrânte de braţele viteazului soldat român, ce s'au abătut asupra lui, n'a putut să facă, să o facă ei pe furiş. Trecutul ne-a învăţat că soartea unui popor desbinător este mizeria şi că este uşor a duce şi ţinea în sclăvie pe acel popor a cărui fii adevăraţi se ceartă între ei şi în loc de a intra cu puteri unite în lupta de apărare — deocamdată — contra pericolului evreesc, mai bine slăbindu-se între ei, dau posibilitătea duşmanilor şi jefuitorilor noştri să stăpânească şi tâlhărească asupra acestui popor.

Prin urmare dacă învăţăturile trecutului le vom folosi cu judecată, atunci conştient vom pregăti viitorul. Să grăbim dar a repara greşelile trecutului. Dacă nu am fost organizaţi? Să nedăm silinţa a ne organiza. Nu am ţinut la olaltă? Să ne disciplinăm conştiinţa pentru cauza noastră sfântă şi dreaptă, ca liniştit să putem aştepta viitorul şi cu conştiinţa împăcată să putem spune urmaşilor noştri că ceeace a pretins dela noi viitorul neamului nostru, a familiei noastre şi viitorul nostru, noi ca adevăraţi Români şi membri ai L. A. N. C. cu cinste am îndeplinit-o.

Ţinând aceste înaintea ochilor noştri şi muncind astfel, anul nou ce vine ne va duce mai aproape de ţinta noastră care este una singură libertatea şi prosperarea neamului nostru.

Cu mândrie reprivim asupra anului 1929, pentrucă cu bucurie constatăm că L. A. N. C. prin lupta sa nepătată şi irezistibilă a eluptat un aşa nume pentru noi, dè care într'adevăr putem fi mândri. Deşi a luptat cu mii de piedeci, privind în faţă mii de duşmani, cu glorie a străbătut înainte spre scopul măreţ fiindcă a luptat cu aşa însufleţire, cu aşa stăruinţă, cu care numai aceia pot cari cu trup şi suflet s'au putut convinge de măreţia şi puterea adevărului nostru.

Munca ei a şi avut rezultatul dorit aşa că poate fi mândră de izbânda anilor trecuţi. Acum câţiva ani a început numai a crăpa de zi; azi este lumină complectă înaintea ochilor noştri. Poporul nostru începe conştient a se deştepta şi mulţi sunt cari privesc în viitor cu acea convingere conştientă, că viitorul este al acelora cari, ca adevăraţi Români, ca fraţi în Christos şi ca membri ai L. A. N. C. cu cinste ţin laolaltă pentru a se apăra contra liftei păgâne care, străină de neamul nostru, prin faptele lor caută a arunca în robie neamul nostru şi a-i săpa mormântul pe care îl va acoperi cu glia laşităţii şi nepăsării noastre.

Stăm în faţa pietrei de hotar al unui an dispărut şi a unui an ce vine.

Să facem promisiune sfântă, că nu vom înceta a lupta pentru cauza sfântă şi dreaptă a L. A. N. C. şi numai dacă ne vom ţinea de această promisiune vom putea aştepta un an într'adevăr fericit şi vom avea mulţumirea sufletească, că am ajutat la depunerea fundamentului pe care se ridică viitorul mai frumos al neamului nostru.

In această speranţă putem spune din inimă curată: An nou fericit. Şi să dee Dumnezeu, stăruinţă, curaj şi însufleţire în viitor, tuturor acelora, cari năzuesc să răsară cât de curând adevăratul an nou pentru neamul nostru.

— A. B. —
— Cluj. —

Documente „naţionaliste"

Publicul „adevărat românesc" din Cluj, este adânc mâhnit şi scandalizat, de faptul, că cerând locurilor competente, formulare pentru declararea venitului pe anul 1929, în vederea impunerii pe anul 1930, li se dau formularele numite, redactate şi tipărite, în limba maghiară.

Nu este oare, aceasta, o ruşine, ca cetăţenii români, în România, să comunice cu Statul Român, în limba maghiară? Nu este oare, aceasta, o dovadă de neglijenţă de neiertat, precum şi o dovadă de lipsă de sentimente „naţionaliste", ale partidelor politice?

Domnilor „naţionalişti", *cum vă numiţi, căci noi vă zicem „naţionali", ori dacă vreţi, naţional-ţărănişti, pe dvoastră nu vă supără acest fapt petrecut în al 11-lea an de Românie Mare" şi în al 2-lea an de guvernare a dvoastră? căci cu siguranţă şi dvoastră tot în ungureşte v'aţi adresat Statului, ce încă vă mai rabdă pe pământul său!*

Domnilor liberali *şi* averescani, *cari dupăce în decursul stăpânirilor dese şi îndelungate nu aţi făcut nimic mai simţitor în direcţia naţionalistă, iar astăzi în opoziţie, trâmbiţaţi în lung şi 'n lat, folosindu-vă de programul naţionalist şi creştin al L. A. N. C., nu vă supără şi pe dvoasră acest fapt, petrecut şi sub dominaţiile trecute, de tristă memorie? In capul dvoastră cum a putut găsi loc idea, că numitele formulare să se facă şi în ungureşte? Ungurul, supus român, n'ar trebui oare, să stea de vorbă, şi el, cu Statul Român, în limba română? In trecutele vremi, Românul se adresa Statului maghiar, în limba română? Ruşinea în care tânjeşte actualul guvern, se datoreşte şi dv., căci dela dvoastră a moştenit-o.*

Deschide-ţi-vă ochii, pentru Dumnezeu, barem atunci când vedeţi că străinii îşi bat joc de noi, în modul cel mai obraznic, pe toate căile şi în toate direcţiile. Ori v'aţi pierdut sufletul şi conştiinţa, cu desăvârşire?